

Plenum GZS je na svojem zasedanju dne 17. 12. 2011 v Radomljah potrdil uradno prečiščeno besedilo Statuta Gasilske zveze Slovenije, ki obsega:

- Statut Gasilske zveze Slovenije, ki ga je na podlagi 12. in 13. člena v zvezi s 7. in 9. členom Zakona o društvih (Uradni list RS, št. 61/06 – Zdru-1), 33. člena Zakona o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – ZGas-UPB1) in 30. člena Statuta Gasilske zveze Slovenije sprejel Plenum GZS na svojem zasedanju dne 15. 12. 2007 v Žalcu;

- Spremembe in dopolnitve Statuta Gasilske zveze Slovenije, ki jih je na podlagi 19. člena Statuta Gasilske zveze Slovenije z dne 15. 12. 2007 sprejel Plenum GZS na svojem zasedanju dne 17. 12. 2011 v Radomljah.

STATUT GASILSKE ZVEZE SLOVENIJE (uradno prečiščeno besedilo)

1. UVODNE DOLOČBE, IME IN SEDEŽ

Uvodna določba

1. člen

(1) Gasilska zveza Slovenije (v nadaljnjem besedilu: GZS) je samostojna, nepridobitna, humanitarna, nepolitična in najvišja oblika povezovanja prostovoljnih gasilskih društev in njihovih zvez. Deluje na podlagi Zakona o društvih (v nadaljnjem besedilu: ZDru) in Zakona o gasilstvu (v nadaljnjem besedilu: ZGas).

(2) GZS je zveza vseh prostovoljnih gasilskih društev (v nadaljnjem besedilu: PGD), vseh prostovoljnih industrijskih gasilskih društev (v nadaljnjem besedilu: PIGD) ter njihovih gasilskih zvez (v nadaljnjem besedilu: GZ), ki so organizirana na občinski, medobčinski in regijski ravni.

(3) GZS je bila ustanovljena leta 1949 v Ljubljani kot naslednica vseh predhodnih povezav gasilskih organizacij. Od tedaj dalje opravlja naloge krovne gasilske organizacije v Republiki Sloveniji in je od leta 1992 članica CTIF.

Ime, sedež in pravni položaj

2. člen

(1) Ime zveze: GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE.
Sedež in naslov: LJUBLJANA, Tržaška cesta 221.

(2) GZS je pravna oseba zasebnega prava.

Odgovornost

3. člen

(1) GZS odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem.

(2) Za zakonito poslovanje odgovarja predsednik GZS.

Simboli in oznake

4. člen

(1) GZS ter vanjo vključene PGD, PIGD in GZ imajo naslednje simbole, oznake in druge oznake:

- Simboli:

1. gasilski znak, ki je podrobno opredeljen v prilogi št. 1;
2. gasilski grb, ki je podrobno opredeljen v prilogi št. 2;
3. prapor GZS, ki je podrobno opredeljen v prilogi št. 3;
4. prapor mladine GZS, ki je podrobno opredeljen v prilogi št. 4;
5. prapori PGD, PIGD in GZ, ki so podrobno opredeljeni v prilogi št. 5;
6. prapora mladine PGD in GZ, ki sta podrobno opredeljena v prilogi št. 6;
7. prapori veteranov PGD, PIGD in GZ, ki so podrobno opredeljeni v prilogi št. 7;
8. gasilska zastava, ki je podrobno opredeljena v prilogi št. 8;
9. tekmovalna zastava, ki je podrobno opredeljena v prilogi št. 9;
10. gasilska himna, ki je podrobneje opredeljena v prilogi št. 10.

Priloge od številke 1 do 10 so priložene temu Statutu in so njegov sestavni del.

- Oznake:

1. žig – pri poslovanju uporablja GZS žig, ki ima okroglo obliko, s premerom 30 mm, z gasilskim znakom v sredini, ob robu zgoraj z napisom "GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE" in v sredini spodaj z napisom "LJUBLJANA";
2. druge oznake – poleg gasilskih simbolov se uporabljajo še oznake in znaki pripadnosti, ki jih ureja poseben pravilnik.

(2) Uporabljati se smejo le simboli, oznake, obleke in druga gasilska oprema, ki so jih izdelali pooblaščen proizvajalci. Pooblastilo za izdelovanje daje Upravni odbor GZS.

2. NAMEN IN CILJI GZS

5. člen

Namen delovanja GZS je, da kot najvišja oblika povezovanja PGD, PIGD in njihovih zvez uresničuje skupne in posebne interese članic na področju gasilstva, opredeljenega v strategiji delovanja GZS, in opravlja naloge, za katere jo pooblasti država.

6. člen

Cilji delovanja GZS so:

1. zagotavljati strokovno usposobljenost in usklajen razvoj članic za učinkovito požarno varnost v državi;
2. skrbeti za organiziranost svojih članic in status gasilca;
3. zagotavljati povezovanje gasilstva v sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v državi;
4. zagotavljati mednarodno povezovanje z drugimi gasilskimi organizacijami v svetu;

5. zagotavljati ohranjanje gasilskih vrednot in tradicije, spoštovanje osebnosti članov in dobrih medsebojnih odnosov kot pomembne vrednote društvenega življenja;
6. opravljati naloge gasilstva kot dejavnost, ki je v javnem interesu in je humanitarne narave.

3. DEJAVNOST IN NALOGE GZS

7. člen

GZS v okviru nepridobitne dejavnosti opravlja naslednje osnovne naloge in obveznosti:

1. organizira prostovoljno gasilstvo v državi, skrbi za usklajen razvoj in njegovo povezovanje z gasilskimi organizacijami v svetu;
2. organizira in skrbi za izvajanje preventivne in operativne gasilske dejavnosti svojih članic;
3. povezuje gasilstvo v sistem zaščite in reševanja ter opravlja splošne in določene naloge zaščite in reševanja po veljavnih predpisih;
4. izdeluje ustrezne strokovno-tehnične usmeritve in organizacijska navodila;
5. nudi strokovno-tehnično pomoč in organizacijska navodila članicam;
6. tekoče spremlja in sodeluje pri pripravi predpisov s področja svojega delovanja;
7. sodeluje s pristojnim ministrom pri pripravi predpisov o gasilski izkaznici, gasilski uniformi in činih;
8. pristojnemu ministru pripravlja in daje predhodno mnenje k sprejemu pravil gasilske službe;
9. pripravlja strokovne podlage in merila za financiranje gasilske dejavnosti;
10. izdeluje programe in načrte s področja požarne varnosti v okviru pristojnosti, ki jih ima po veljavnih predpisih;
11. organizira izobraževanje in usposabljanje gasilcev;
12. sodeluje pri organiziranju in delovanju Gasilske šole;
13. pospešuje delo članov – gasilcev, gasilske mladine, članic in veteranov;
14. povezuje, usklajuje in varuje skupne interese in delo svojih članic z drugimi gasilskimi organizacijami;
15. posreduje strokovna mnenja upravnim organom, pravnim osebam in ostalim iz pristojnosti, ki jih ima po veljavnih predpisih;
16. spremlja razvoj znanstveno-raziskovalnih dosežkov na področju požarnega varstva in gasilstva ter jih vključuje v svoje delo;
17. izdeluje strokovna mnenja in izdaja soglasja za gasilsko opremo in vozila;
18. vodi predpisane evidence na področju gasilstva;
19. organizira gasilska tekmovanja in na njih sodeluje;
20. organizira ekonomat kot specializirano interno trgovino na drobno za prodajo gasilskih potrebščin, oskrbo članic GZS ter članov in članic PGD in PIGD;
21. izdaja posnete nosilce zvočnih zapisov, fonograme ter videograme s področja varstva pred požari in gasilstva v skladu s predpisi;
22. razmnožuje zvočne ter video zapise s področja varstva pred požari in gasilstva v skladu s predpisi;
23. organizira založniško in izdajateljsko dejavnost s področja varstva pred požari in gasilstva v skladu s predpisi;
24. organizira muzejsko in arhivsko dejavnost ter raziskave s tega področja;
25. podeljuje gasilska odlikovanja in priznanja;

26. opravlja druge naloge s področja varstva pred požari in gasilstva v skladu s predpisi.

8. člen

GZS poleg svojih društvenih nalog iz 5., 6. in 7. člena tega Statuta opravlja tudi naloge, za katere jo pooblasti minister, zlasti pa:

1. določene strokovno-tehnične naloge varstva pred požarom;
2. organizacijske in druge naloge, s katerimi se zagotavlja razvoj prostovoljnega gasilstva v državi in njegovo mednarodno povezovanje z drugimi gasilskimi organizacijami v svetu;
3. izdaja strokovno literaturo o varstvu pred požarom in gasilstvu.

9. člen

(1) GZS opravlja tudi naslednje pridobitne dejavnosti:

1. G 47.789 – trgovina na drobno v drugih specializiranih prodajalnah;
2. I 55.201 – počitniški domovi in letovišča;
3. J 58.110 – izdajanje knjig;
4. J 58.140 – izdajanje revij in druge periodike;
5. J 58.190 – drugo založništvo;
6. J 63.110 – obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti;
7. L 68.200 – oddajanje in obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin;
8. M 71.200 – tehnično preizkušanje in analiziranje;
9. M 73.120 – posredovanje oglaševalskega prostora;
10. N 82.190 – fotokopiranje, priprava dokumentov in druge posamične pisarniške dejavnosti;
11. O 84.250 – zaščita in reševanje pri požarih in nesrečah;
12. P 85.590 – drugo nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje;
13. P 85.600 – pomožne dejavnosti za izobraževanje;
14. R 91.020 – dejavnost muzejev;
15. R 93.190 – druge športne dejavnosti.

(2) Pridobitne dejavnosti opravlja pod pogoji, ki jih za opravljanje dejavnosti dovoljuje ZDru. Vse te dejavnosti opravlja GZS le v obsegu, potrebnem za uresničevanje namena in ciljev oziroma za opravljanje nepridobitne dejavnosti.

(3) Pridobitna dejavnost je povezana z nameni in cilji GZS, če lahko neposredno pripomore k uresničevanju namena oziroma ciljev GZS, pri čemer doprinos ni izključno v zagotavljanju prihodkov GZS. Kot dopolnilna dejavnost se šteje tista pridobitna dejavnost, ki skupaj z nepridobitno dejavnostjo sestavlja določeno storitev ali dosežek oziroma zagotavlja boljšo izkoriščenost osnovnih sredstev GZS.

4. POGOJI IN NAČIN VČLANJEVANJA TER PRENEHANJE ČLANSTVA

10. člen

(1) Vsa PGD in PIGD ter njihove GZ, ki so registrirane kot društva na območju Republike Slovenije in želijo opravljati gasilsko dejavnost, morajo biti članice GZS in

opravljati gasilsko dejavnost. PGD in PIGD se vključujejo v GZS preko svojih GZ, katerih članice so. Preko GZ uresničujejo tudi vse svoje članske in druge pravice ter dolžnosti v GZS.

(2) PGD, PIGD in GZ lahko postanejo članice GZS, če so ustanovljeni v skladu z ZDru in ZGas in če izpolnjujejo vse predpisane kadrovske, tehnične in druge pogoje, ki jih določajo predpisi o gasilstvu in požarnem varstvu, ter se zavežejo k plačevanju članarine. Članarino GZS plačajo GZ v višini, kot jo določi Plenum GZS. Kadrovske pogoje mora izpolniti v skladu s sklepom Upravnega odbora GZS. Za sprejem v članstvo je treba vložiti zahtevo za sprejem in predložiti dokazila, ki potrjujejo izpolnjevanje pogojev. O sprejemu v članstvo odloča Upravni odbor GZS najkasneje v roku 90 dni od prejema zahteve.

(3) Društvo oziroma zveza društev, ki v roku šestih mesecev od ustanovitve ne izpolni pogojev, ki jih določajo predpisi o gasilstvu in ta Statut, ne sme uporabljati imen PGD, PIGD ali GZ in se ne sme ukvarjati z gasilsko dejavnostjo.

(4) Na dan sprejema tega Statuta je priznan status članice naslednjim GZ, PGD, PIGD:

1. GZ, kot so navedene v prilogi št. 11 tega Statuta;
2. PGD, kot so navedene v prilogi št. 12 tega Statuta;
3. PIGD, kot so navedene v prilogi št. 13 tega Statuta.

(5) Priloge od številke 11 do številke 13 so priložene temu Statutu in so njegov sestavni del.

5. PRAVICE IN DOLŽNOSTI ČLANIC GZS

11. člen

Pravice članic so:

1. sodelovati v fazi nastajanja odločitev;
2. soodločati o vseh vprašanih v zvezi z delovanjem GZS;
3. sodelovati in odločati v delu Plenuma in Kongresa ter njunih organov;
4. voliti in biti izvoljene v organe GZS.

12. člen

(1) Dolžnosti članic so:

1. uresničevati sprejete odločitve Plenuma in Kongresa ter njunih organov;
2. izvajati gasilsko službo v skladu z veljavno zakonodajo;
3. redno plačevati članarino;
4. tekoče obveščati GZS o stanju članstva;
5. GZS posredovati podatke, ki so potrebni za vodenje evidenc, ki jih vodi.

(2) Če PGD, PIGD ali GZ ne izpolnjujejo več pogojev, ki so zanje predpisani v ZGas ali jih določa ta Statut, jih Upravni odbor GZS črta iz članstva.

6. NAČIN UPRAVLJANJA GZS

13. člen

(1) Organi upravljanja GZS so organi GZS in funkcionarja GZS.

(2) Organi GZS so:

1. Kongres,
2. Plenum,
3. Upravni odbor,
4. Poveljstvo,
5. Nadzorni odbor,
6. Arbitraža.

(3) Funkcionarja sta:

1. predsednik GZS,
2. poveljnik GZS.

(4) Članstvo v posameznem organu je združljivo le s članstvom v Kongresu. Funkcionarja GZS sta člana organa GZS le, kadar je njuno članstvo v organu GZS predpisano s tem Statutom.

(5) Mandat članov organov GZS in mandat funkcionarjev GZS je pet let, če ni s tem Statutom drugače določeno. Predsednik Nadzornega odbora, predsednik Arbitraže in funkcionarja GZS lahko funkcije opravljajo največ dva mandata.

(6) V primeru prenehanja članstva v organih GZS, oziroma prenehanja funkcije funkcionarjev GZS zaradi odstopa, razrešitve ali smrti, sprejme Upravni odbor ugotovitveni sklep o prenehanju mandata in začne postopek za nadomestne volitve.

14. člen

(1) Plenum mora najmanj štiri mesece pred potekom mandata organov GZS imenovati kandidacijsko komisijo in razpisati kandidacijski postopek, ki mora biti končan najmanj 30 dni pred zasedanjem Kongresa.

(2) Kandidacijski postopek ureja poseben pravilnik.

15. člen

(1) Volitve kandidatov za člane organov so praviloma javne, za predsednika in poveljnika pa so praviloma tajne.

(2) Podrobnejše določbe o načinu in postopku volitev so določene v Poslovniku o delu Kongresa GZS.

Kongres

16. člen

(1) Kongres je najvišji organ GZS za volitve, programske usmeritve in manifestacijo. Sestaja se vsakih pet let. Kongres je sklepčen, če je prisotnih več kot 2/3 izvoljenih delegatov. O sklepih odloča z večino glasov prisotnih delegatov.

(2) Kongres GZS:

1. sprejme Poslovnik o svojem delu;
2. obravnava in sprejema poročilo Upravnega odbora o izvajanju programskih usmeritev GZS;
3. sprejema programske usmeritve GZS;
4. voli Upravni odbor, Poveljstvo, Nadzorni odbor, Arbitražo, predsednika in poveljnika GZS.

17. člen

(1) Kongres sestavljajo izvoljeni delegati, ki jih izvolijo najvišji organi GZ po naslednjih kriterijih:

1. vsaka GZ, ki vključuje do 15 PGD, ima 1 delegata;
2. vsaka GZ, ki vključuje od 16 do 30 PGD, ima 2 delegata;
3. vsaka GZ, ki vključuje nad 30 PGD, ima 3 delegate;
4. vsaka regija dodatno izvoli tri delegate, od tega praviloma eno članico, enega predstavnika mladine in enega predstavnika veteranov.

(2) Na Kongresu sodelujejo kot delegati brez pravice glasovanja:

1. člani Upravnega odbora,
2. člani Poveljstva,
3. člani Nadzornega odbora,
4. člani Arbitraže,
5. častni funkcionarji GZS,
6. dobitniki nagrade Matevža Haceta,
7. predstavniki poklicnih gasilskih organizacij.

Plenum

18. člen

(1) Plenum je najvišji organ GZS med dvema Kongresoma. Redno zasedanje se sklicuje vsaj enkrat letno. Plenumu za svoje delo odgovarjajo vsi podrejeni organi GZS.

(2) Plenum sestavljajo izvoljeni stalni člani, praviloma predsedniki ali poveljniki GZ, ki se izvolijo v okviru GZ. Članice, ki so povezane v GZ, izvolijo enega člana Plenuma na najvišjem organu GZ. Vsak član ima toliko glasov, kot je v GZ, ki jo predstavlja, včlanjenih PGD in PIGD.

(3) Delo Plenuma vodi delovno predsedstvo. Sestavljajo ga predsednik in dva člana, ki jih za vsako sejo na predlog predsednika GZS izvoli Plenum izmed članov, prisotnih na zasedanju.

(4) Predsednik GZS, namestnik predsednika GZS ter podpredsednika GZS, poveljnik GZS, namestnik poveljnika GZS ter podpoveljnika GZS, predsednik in člani Nadzornega odbora ter predsednik Arbitraže sodelujejo pri delu Plenuma, nimajo pa pravice glasovanja.

19. člen

Plenum:

1. verificira mandate članov Plenuma;
2. sprejema Poslovnik o svojem delu;
3. sprejema Statut GZS ter njegove spremembe in dopolnitve;
4. sprejema Pravilnik o kandidacijskem postopku;
5. sprejema Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev;
6. sprejema Pravilnik o vodenju evidenc in varovanju osebnih podatkov;
7. sprejema Pravilnik o finančnem in materialnem poslovanju;
8. sprejema Pravilnik o Arbitraži;
9. sprejema Pravilnik o priznanjih in odlikovanjih v gasilskih organizacijah;
10. sprejema letne programske usmeritve, stališča, sklepe, priporočila in ostale akte za napredek prostovoljnega gasilstva in protipožarnega varstva;
11. med dvema Kongresoma na nadomestnih volitvah voli člane organov, funkcionarje in namestnike funkcionarjev GZS;
12. imenuje kandidacijsko komisijo, ki vodi postopek volitev za Kongres;
13. določi višino članarine;
14. sprejema finančno ovrednotene petletne in letne programe dela GZS;
15. sprejema letna poročila o delu GZS in o finančnem poslovanju GZS v preteklem letu;
16. sprejema poročilo Nadzornega odbora o pregledu poslovanja GZS v preteklem letu;
17. imenuje revizorja za tekoče poslovno leto (če je revizija potrebna);
18. sprejema revizijsko poročilo GZS o finančnem poslovanju;
19. sklepa o investicijah GZS;
20. obravnava in sklepa tudi o drugih vprašanih in nalogah, ki jih predlagajo članice in niso v pristojnosti katerega od ostalih organov GZS;
21. odloča o pritožbah zoper sklepe drugih organov GZS;
22. imenuje častne funkcionarje GZS; kot častni funkcionar GZS se lahko imenuje funkcionar (predsednik, poveljnik), ki je vsaj en polni mandat uspešno opravljal funkcijo in pomembno prispeval k razvoju gasilstva v Sloveniji; častni funkcionar ima posvetovalno pravico in lahko sodeluje pri delu organov GZS.

20. člen

(1) Redno zasedanje Plenuma skliče Upravni odbor GZS.

(2) Izredno zasedanje Plenuma skliče Upravni odbor GZS na lastno pobudo, na zahtevo 20 GZ ali 200 PGD in PIGD. Če Upravni odbor ne skliče izrednega zasedanja v 30 dneh, ga lahko skličejo predlagatelji sami. Ti ob sklicu predložijo tudi dnevni red z ustreznim gradivom. Plenum na izrednem zasedanju sklepa le o zadevi, zaradi katere je sklican.

21. člen

(1) Plenum sklepa veljavno, če je navzočih več kot polovica članov, ki morajo imeti več kot 2/3 glasov. Če na Plenumu ni prisotnih dovolj članov za odločanje, se skliče ponovno zasedanje z enakim dnevnim redom.

(2) Sklep Plenuma je sprejet, če je zanj glasovala večina navzočih članov, ki imajo večino navzočih glasov, razen če ta Statut ne določa drugače.

(3) Z 2/3 večino članov, ki morajo imeti 2/3 večino glasov, Plenum sprejema Statut GZS in njegove spremembe ali dopolnitve.

Upravni odbor

22. člen

(1) Upravni odbor je operativno-izvršilni organ GZS, ki vodi delo GZS med dvema Kongresoma. Delo Upravnega odbora vodi predsednik GZS. Kadar je predsednik GZS odsoten ali zadržan, ga nadomešča namestnik predsednika GZS. Če je odsoten ali zadržan tudi namestnik predsednika GZS, predsednik GZS za nadomeščanje pooblasti enega od podpredsednikov GZS.

(2) Seje sklicuje predsednik GZS po potrebi, na pobudo članov Upravnega odbora ali Nadzornega odbora, najmanj pa vsako četrletje.

(3) Upravni odbor sklepa veljavno, če je na seji prisotnih več kot polovica članov, odloča pa z večino glasov vseh prisotnih članov.

(4) Glasovanje je praviloma javno, razen če Upravni odbor pred posameznim odločanjem ne sklene drugače.

23. člen

(1) Upravni odbor šteje 23 članov. Sestavljajo ga: predsednik GZS, namestnik predsednika GZS, poveljnik GZS, predstavnik Mladinskega sveta, predstavnica Sveta članic, predstavnik Sveta veteranov in predstavniki gasilskih regij.

(2) Kandidata za namestnika predsednika GZS predlaga predsednik GZS, kandidate za predstavnike Mladinskega sveta, Sveta članic in Sveta veteranov predlaga predsednik GZS z liste kandidatov, ki jo pripravi kandidacijska komisija. Predstavnica Sveta članic v Upravnem odboru je lahko le članica. Predstavnike gasilskih regij predlaga Kongresu v izvolitev predsednik GZS na podlagi predloga posamezne regije. V Upravni odbor ne morejo biti predlagani kandidati, ki se – sami oziroma njihovi sorodniki do drugega dednega reda – ukvarjajo s pridobitno dejavnostjo, povezano s poslovanjem GZS.

(3) Član Upravnega odbora, ki predstavlja posamezno regijo, je tudi predsednik Sveta regije.

24. člen

(1) Upravni odbor skrbi za izvajanje, izpolnitev in uveljavljanje programskih usmeritev Kongresa in Plenuma, letnih programov ter finančnih načrtov GZS. Za svoje delo je odgovoren Plenumu in Kongresu.

(2) Upravni odbor:

1. pripravlja predloge sprememb in dopolnitev Statuta oziroma novega Statuta;
2. pripravlja predloge splošnih aktov, ki jih sprejema Plenum;
3. pripravlja predlog strategije delovanja GZS;
4. uresničuje sprejete programe, sklepe in stališča Plenuma in Kongresa;

5. pripravlja predlog finančno ovrednotenih letnih in petletnih programov dela GZS ter spremlja njihovo izvajanje;
6. pripravlja gradivo za seje Plenuma in zasedanje Kongresa, daje poročila o svojem delu;
7. upravlja premoženje GZS ter razpolaga s posameznimi deli premoženja po veljavnih predpisih in programu, ki ga sprejme Plenum;
8. na predlog predsednika GZS voli dva podpredsednika izmed predstavnikov gasilskih regij v Upravnem odboru;
9. sodeluje s pristojnimi ministrstvi ter z Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter Inšpektoratom Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
10. sprejema druge splošne akte, ki jih ne sprejema Plenum;
11. obravnava letno poročilo in revizijsko poročilo GZS ter ga posreduje Plenumu;
12. obravnava poročilo Nadzornega odbora o nadzoru nad finančnim in materialnim poslovanjem GZS;
13. sodeluje z zavarovalnicami ter drugimi zavodi in organizacijami, ki sodelujejo na področju požarnega varstva;
14. spremlja dejavnost članic GZS na vseh področjih njihovega delovanja;
15. spremlja delo mladine, članic in veteranov;
16. sklicuje zasedanje Plenuma in Kongresa;
17. razvija in spodbuja mednarodno povezovanje z drugimi gasilskimi organizacijami in imenuje člane v Nacionalni komite Slovenije in komisije pri CTIF;
18. določa organizacijo dela strokovne službe GZS;
19. sprejema in razrešuje delavce strokovne službe ter daje soglasje k pogodbam o zaposlitvi;
20. določa temeljno uredniško politiko ter imenuje Uredništvo, odgovornega urednika in Časopisno-založniški svet;
21. organizira arhivsko in muzejsko dejavnost za področje gasilstva;
22. podeljuje značke, priznanja in odlikovanja gasilske organizacije gasilcem, posameznikom, društvom in zvezam ter posameznikom, ki niso člani prostovoljnega gasilskega društva, a imajo zasluge za napredek gasilstva;
23. odloča o pritožbah zoper odločitve organov;
24. uresničuje druge naloge po pooblastilu Plenuma, vezane na dejavnost GZS.

25. člen

(1) Upravni odbor za izvajanje posameznih nalog imenuje svete in komisije. Sveti imajo 18 članov, komisije pa od 3 do 7. Predsedniki svetov in komisij so člani Upravnega odbora.

(2) Upravni odbor z imenovanjem določi število članov komisije in njihove naloge. Za člane komisij oziroma svetov ne morejo biti predlagani kandidati, ki se – sami oziroma njihovi sorodniki do drugega dednega reda – ukvarjajo s pridobitno dejavnostjo, povezano s poslovanjem GZS.

(3) Upravni odbor se lahko odloči, da bo sam opravljal naloge posamezne komisije.

(4) Sveti in komisije so odgovorni Upravnemu odboru in mu poročajo o svojem delu.

(5) Sveti in komisije so:

1. Mladinski svet;
2. Svet članic;
3. Svet veteranov;
4. Komisija za zgodovino požarnega varstva in gasilstva ter kulturne dejavnosti;
5. Komisija za priznanja in odlikovanja;
6. Komisija za informatiko;
7. Komisija za statusna vprašanja.

(6) Sveti in komisije delujejo po poslovniku Upravnega odbora.

(7) Struktura članstva v Mladinskem svetu mora biti usklajena z zakonom, ki ureja javni interes v mladinskem sektorju.

Poveljstvo

25. a člen

(1) Poveljstvo je strokovno-operativni organ, ki pomaga poveljniku GZS pri vodenju in opravljanju nalog. Delo Poveljstva vodi poveljnik GZS.

(2) Poveljstvo šteje največ 23 članov. Sestavljajo ga: poveljnik GZS, namestnik poveljnika GZS, podpoveljnika GZS ter pomočniki in člani, ki zastopajo posamezno gasilsko regijo in so regijski poveljniki. Poveljstvo opravlja naloge v skladu s Pravili gasilske službe, Posebnimi pravili gasilske službe prostovoljnih gasilcev in s tem Statutom.

(3) Kandidate za namestnika poveljnika GZS, za podpoveljnika GZS, pomočnike in člane predlaga poveljnik GZS. Člane Poveljstva predlaga Kongresu v izvolitev poveljnik GZS na podlagi predloga posamezne regije. V Poveljstvo ne morejo biti predlagani kandidati, ki se – sami oziroma njihovi sorodniki do drugega dednega reda – ukvarjajo s pridobitno dejavnostjo, povezano s poslovanjem GZS.

(4) Poveljstvo:

1. skrbi za strokovno vzgojo in operativno pripravljenost gasilskih enot;
2. načrtuje in opravlja strokovno-operativne naloge na operativnem in preventivnem področju;
3. načrtuje, spremlja in usmerja razvoj gasilske zaščitne in reševalne opreme;
4. določa tipizacijo gasilskih vozil in opreme;
5. pripravlja strokovne podlage za program dela Upravnemu odboru za operativno strokovno področje;
6. razvija in spodbuja mednarodno sodelovanje na strokovnih področjih;
7. uresničuje sprejete programe, sklepe in stališča Plenuma in Kongresa;
8. odloča o napredovanju v čine;
9. na podlagi programa dela GZS sklepa o organiziranju tečajev, tekmovanj, strokovnih ekskurzij in drugih oblik strokovnega izobraževanja prostovoljnih gasilcev;
10. preučuje vzroke požarov in analizira delo enot pri večjih intervencijah;
11. aktivno deluje v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
12. pripravlja in vodi postopek sprememb Posebnih pravil gasilske službe;
13. predlaga in sodeluje pri spremembah Pravil gasilske službe;

14. seznanja Upravni odbor o sprejetih sklepih.

25. b člen

(1) Poveljstvo za izvajanje posameznih strokovnih nalog imenuje komisije, ki imajo od 3 do 7 članov. Predsednik komisije je lahko le član Poveljstva.

(2) Poveljstvo z imenovanjem določi število članov komisije in njihove naloge. Za člane komisije ne morejo biti predlagani kandidati, ki se – sami oziroma njihovi sorodniki do drugega dednega reda – ukvarjajo s pridobitno dejavnostjo, povezano s poslovanjem GZS.

(3) Poveljstvo se lahko odloči, da bo naloge posamezne komisije opravljalo samo.

(4) Komisije so odgovorne Poveljstvu in mu poročajo o svojem delu.

(5) Komisije so:

1. Komisija za izobraževanje in usposabljanje,
2. Komisija za preventivo,
3. Komisija za požare v naravi,
4. Komisija za tekmovanja,
5. Komisija za nevarne snovi,
6. Komisija za tehniko,
7. Komisija za reševanje na vodi in iz vode,
8. Komisija za industrijsko gasilstvo,
9. Komisija za enote širšega pomena.

(6) Komisije delujejo po Poslovniku Poveljstva.

Nadzorni odbor

26. člen

(1) Nadzorni odbor ima 5 članov, od katerih je eden predsednik Nadzornega odbora. Predsednika in člane Nadzornega odbora izvoli Kongres.

(2) Nadzorni odbor spremlja in nadzira finančno materialno poslovanje GZS in izvajanje sklepov Plenuma in Kongresa.

(3) Seje sklicuje, predlaga dnevni red in vodi predsednik. Nadzorni odbor je sklepčen, če je prisotnih več kot polovica članov, sklepa pa z večino glasov vseh članov.

(4) V vlogi nadzornika zakonitosti poslovanja GZS opravlja naslednje naloge:

1. redno spremlja finančno in materialno poslovanje GZS;
2. spremlja izvajanje sklepov Plenuma in Kongresa;
3. pregleda letno poročilo GZS pred obravnavanjem na Plenumu;
4. pregleda revizijsko poročilo GZS pred obravnavanjem na Plenumu;
5. opravlja nadzor nad finančnim in materialnim poslovanjem GZS in ugotavlja, ali so poslovne knjige vodene primerno, in ali so presežki prihodkov nad odhodki

- porabljeni za namene in cilje oziroma za opravljanje nepridobitne dejavnosti GZS;
6. obravnava pripombe ali ugovore na finančno poslovanje GZS ali sklepe Plenuma;
 7. sodeluje na sejah Upravnega odbora;
 8. o svojem delu in ugotovitvah poroča Plenumu.

Arbitraža

27. člen

(1) Za reševanje sporov med članicami GZS in med GZS ter njenimi članicami se v okviru GZS organizira stalna Arbitraža.

(2) Stalna Arbitraža kot pritožbeni organ odloča dokončno tudi v sporih med GZ in PGD oziroma PIGD ter med PGD oziroma PIGD in njihovimi člani, če ima za to pooblastilo v aktih posameznih PGD oziroma PIGD.

28. člen

(1) Arbitraža ima 12 članov, od katerih je eden njen predsednik. Predsednika Arbitraže in njene člane izvoli Kongres. Mandat članov Arbitraže je 10 let.

(2) Člani Arbitraže med sabo izvolijo namestnika predsednika Arbitraže, ki nadomešča predsednika Arbitraže v primerih, ko ta ne more opravljati svojih nalog.

29. člen

(1) Ko Arbitraža prejme predlog, predsednik Arbitraže imenuje tri arbitre, ki odločajo v sporu. Arbitraža (imenovani arbitri) odloča z večino glasov. Odločitev Arbitraže je dokončna.

(2) Za delovanje Arbitraže se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja arbitražo, s tem da se odločbe vročajo s posredovanjem strokovne službe GZS. GZS hrani ter arhivira vse odločbe Arbitraže.

Predsednik GZS

30. člen

(1) Predsednik GZS je zakoniti zastopnik GZS, vodi delo GZS, jo zastopa in predstavlja. Je odredbodajalec finančnega in materialnega poslovanja GZS. Odgovoren je za delovanje in zakonitost poslovanja GZS.

(2) Predsednik GZS je tudi predsednik Upravnega odbora, ga sklicuje in vodi njegovo delo. Ima pravico sodelovati na vseh sejah organov GZS.

(3) Predlog kandidatov za predsednika oblikuje kandidacijska komisija, ki jo za volitve na Kongresu imenuje Plenum. Kandidat postane tisti, ki ima podporo svoje GZ in dobi še podporo najmanj 1/5 GZ, ki so posredovale mnenje za enega od kandidatov.

(4) Kandidat za predsednika GZS je lahko uveljavljeni dolgoletni član prostovoljne gasilske organizacije, ki ima najmanj čin »višji gasilski častnik« ali »višji gasilski častnik organizacijske smeri« in najmanj VI. stopnjo splošne izobrazbe.

(5) Predsednik je za svoje delo v skladu s tem Statutom in pravnim redom Republike Slovenije odgovoren Upravnemu odboru, Plenumu in Kongresu.

Poveljnik GZS

31. člen

(1) Poveljnik GZS opravlja strokovno-operativne naloge GZS in je zanje odgovoren v skladu s Pravili gasilske službe in Posebnimi pravili gasilske službe prostovoljnih gasilcev.

(2) Predlog kandidatov za Poveljnika GZS oblikuje kandidacijska komisija, ki jo za volitve na Kongresu imenuje Plenum, pri čemer upošteva določbe Pravil gasilske službe in Posebnih pravil gasilske službe prostovoljnih gasilcev. Kandidat postane tisti, ki ima podporo svoje GZ in dobi podporo vsaj še 1/5 GZ, ki so posredovale mnenje za enega od kandidatov.

(3) Naloge poveljnika GZS so podrobneje opredeljene v Pravilih gasilske službe in Posebnih pravilih gasilske službe prostovoljnih gasilcev.

(4) Poveljnik GZS je za svoje delo odgovoren Upravnemu odboru, Plenumu in Kongresu.

(5) Kadar je poveljnik GZS odsoten ali zadržan, ga nadomešča namestnik poveljnika GZS. Če je odsoten ali zadržan tudi namestnik poveljnika GZS, poveljnik GZS za nadomeščanje pooblasti enega od podpoveljnikov GZS.

Način delovanja

Strokovna služba

32. člen

(1) Za opravljanje strokovno-tehničnih del, izobraževanja, za izvajanje programov usposabljanja prostovoljnih gasilskih kadrov, vodenje predpisanih evidenc, organizacijo izdajanja glasila Gasilec in strokovne literature, vodenje ekonomata, vodenje arhiva, muzejsko dejavnost, vodenje računovodstva ter za tehnična in administrativna opravila ima GZS strokovno službo.

(2) Strokovno službo vodi vodja strokovne službe, ki je za svoje delo odgovoren predsedniku GZS.

(3) Organizacija strokovne službe se določi v skladu s potrebami ter z razvojem gasilstva in požarnega varstva, z Aktom o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, ki ga sprejme Upravni odbor na predlog predsednika.

(4) Delavci strokovne službe sklepajo pogodbe o zaposlitvi s predsednikom GZS.

7. ZASTOPANJE GZS

33. člen

(1) Zastopnik GZS je vsakokratni predsednik GZS, ki ga izvoli Kongres.

(2) Predsednik GZS zastopa GZS in v njenem imenu sklepa obligacijska razmerja in podpisuje vse listine, s katerimi GZS nastopa v razmerju do članic ter drugih fizičnih in pravnih oseb.

8. PREMOŽENJE GZS, FINANČNO POSLOVANJE IN NADZOR

34. člen

(1) Premoženje GZS sestavljajo nepremičnine in premičnine, materialne pravice, denarna in druga sredstva, ki jih GZS pridobi s članarino, z darili in volili, s prispevki donatorjev, iz javnih sredstev, z opravljanjem dejavnosti GZS in iz drugih virov.

(2) Če GZS pri opravljanju svoje dejavnosti ustvari presežek prihodkov nad odhodki, ga porabi za uresničevanje svojega namena ter ciljev oziroma za opravljanje nepridobitne dejavnosti, določene v skladu s tem Statutom.

(3) Predsednik GZS mora zagotoviti revidiranje računovodskih izkazov GZS. Revizija mora biti opravljena v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje, in v skladu z ZDru.

35. člen

(1) GZS krije stroške svojega delovanja:

1. od prihodkov iz proračuna Republike Slovenije;
2. iz sredstev požarnega sklada;
3. s članarino članic;
4. s članarino za gasilski muzej;
5. s prispevki članic;
6. s prispevki sponzorjev in donatorjev;
7. s prihodki od izvajanja javnih pooblastil;
8. s prihodki od izvajanja storitev iz domačih in mednarodnih razpisov;
9. s prihodki iz založniške dejavnosti;
10. iz drugih virov.

(2) GZS se financira tudi z izvajanjem pridobitne dejavnosti pod pogoji, ki jih za opravljanje dejavnosti določa zakonodaja. Vse pridobitne dejavnosti opravlja GZS le v obsegu, potrebnem za uresničevanje namena in ciljev svojega delovanja oziroma za opravljanje nepridobitne dejavnosti.

36. člen

(1) Sredstva GZS obsegajo njeno premoženje ter prihodke iz prejšnjega člena. Uporabljajo se za pokrivanje stroškov delovanja GZS in njenih organov ter delovnih teles in sodelavcev.

(2) Prihodki se razčlenjujejo na:

1. prihodke od nepridobitne dejavnosti;
2. prihodke od pridobitne dejavnosti.

(3) GZS opravlja pridobitno in nepridobitno dejavnost. Če ni mogoče odhodkov iz pridobitne in nepridobitne dejavnosti ločiti na drug način, se upošteva razmerje med:

1. prihodki, doseženimi z opravljanjem pridobitne dejavnosti, in
 2. prihodki, doseženimi z opravljanjem nepridobitne dejavnosti
- v poslovnem letu. Sodila o tem sprejme Upravni odbor GZS.

(4) Namen uporabe sredstev za delovanje GZS in njenih organov se določi z letnim finančnim načrtom.

(5) Finančno in materialno poslovanje je javno. Vodi se po veljavnih zakonskih predpisih in Slovenskih računovodskih standardih po sistemu dvostavnega knjigovodstva. Zanj odgovarja računovodja.

(6) Računovodja vodi finančno in materialno poslovanje v skladu s pravilnikom, ki ureja finančno in materialno poslovanje, ki mora biti v skladu z računovodskimi standardi in veljavnimi finančnimi predpisi.

(7) GZS posluje preko transakcijskega računa pri poslovni banki.

(8) Poslovne knjige in letno poročilo morajo omogočiti ocenjevanje, ali so presežki prihodkov nad odhodki porabljeni za namene in cilje GZS oziroma za opravljanje nepridobitne dejavnosti GZS.

37. člen

GZS za poslovno leto, ki je enako koledarskemu letu, izdela letno poročilo, ki vsebuje bilanco stanja, izkaz poslovnega izida s pojasnili k izkazu ter poročilo o poslovanju GZS. Poročilo mora obsegati resničen prikaz premoženja in poslovanja GZS. Letno poročilo sprejme Plenum GZS. Poročilo mora pred obravnavanjem na Plenumu pregledati Nadzorni odbor, ki mora opraviti nadzor predvsem nad finančnim in materialnim poslovanjem GZS in ugotoviti, ali so poslovne knjige vodene primerno in ali so presežki prihodkov nad odhodki porabljeni za namene in cilje GZS oziroma za opravljanje nepridobitne dejavnosti GZS.

9. NAČIN ZAGOTAVLJANJA JAVNOSTI DELA

38. člen

(1) Delo GZS in njenih organov je javno. Članice in širšo javnost GZS o svojem delu obvešča:

1. z izdajanjem glasila Gasilec – neposredno vse člane in širšo javnost;

2. z elektronskimi mediji in s spletno stranjo GZS;
3. s tiskovnimi konferencami ter z objavami in intervjuji v sredstvih javnega obveščanja;
4. z neposrednim seznanjanjem članic z obvestili o delovanju vseh organov GZS;
5. z omogočanjem širši javnosti, ki pokaže interes, da sodeluje na sejah organov GZS.

(2) Za javnost dela je odgovoren predsednik GZS.

10. NAČIN SPREJEMANJA SPREMEMB IN DOPOLNITEV STATUTA

39. člen

(1) Pobudo za spremembo ali dopolnitev Statuta lahko da 5 % članic ali posamezni organ GZS.

(2) Postopek za začetek sprememb in dopolnitev Statuta oziroma za sprejem novega Statuta se začne na podlagi sklepa Plenuma, ki istočasno opredeli, katera vprašanja je treba proučiti.

(3) Na podlagi sklepa Plenuma o začetku postopka za spremembo Statuta Upravni odbor imenuje delovno skupino.

(4) Delovna skupina pripravi osnutek Statuta in ga predloži Upravnemu odboru.

(5) Če Upravni odbor po razpravi predloženi osnutek Statuta sprejme, ga da v javno obravnavo.

(6) Po končani javni obravnavi Upravni odbor določi predlog sprememb in dopolnitev oziroma predlog novega Statuta in ga predloži Plenumu v obravnavo in sprejem.

11. NAČIN PRENEHANJA IN RAZPOLAGANJE S PREMOŽENJEM

40. člen

(1) GZS lahko preneha po samem zakonu.

(2) V primeru prenehanja GZS se vse premoženje prenese na novo društveno organizacijo, ki bo prevzela njene naloge.

(3) Neporabljena proračunska sredstva se po poravnavi obveznosti vrnejo proračunu.

12. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

41. člen

(1) Volitve v organe GZS v letu 2008 se razpišejo in izvedejo v skladu z določbami tega Statuta.

(2) Na Kongresu leta 2008 namesto Upravnega odbora sodelujejo člani Predsedstva in Poveljstva, namesto Arbitraže pa člani Častnega razsodišča.

42. člen

(1) PGD, ki na dan sprejema tega Statuta uporabljajo ime gasilsko društvo, se prizna status člana GZS. Ti člani so dolžni ob prvi spremembi temeljnega akta spremeniti tudi ime – namesto gasilsko društvo se preimenujejo v prostovoljno gasilsko društvo. O uskladitvi imena so dolžni obvestiti GZS, ki ga vpiše v register rednih članov PGD.

(2) Seznam gasilskih društev, ki so člani GZS, je v prilogi št. 14 tega Statuta.

43. člen

Ta Statut začne veljati, ko je sprejet na Plenumu GZS in ga pristojni organ vpiše v register društev.

44. člen

Z izdajo odločbe o vpisu tega Statuta v register društev pri pristojnem organu preneha veljati Statut GZS, ki je bil sprejet dne 3. 10. 1997 v Kranju in njegove spremembe in dopolnitve z dne 24. 5. 2003 na Bledu ter dne 14. 5. 2005 na Igu. Z dnem uveljavitve tega Statuta prenehajo veljati določbe splošnih aktov GZS, ki so v nasprotju s tem Statutom.

45. člen

(1) GZS mora v dveh letih od sprejema tega Statuta uskladiti vse svoje obstoječe akte, sprejeti manjkajoče splošne akte in uskladiti svoje poslovanje s tem Statutom.

(2) Upravni odbor mora najkasneje v roku enega leta od uveljavitve pokrajini pričeti s postopkom sprememb in dopolnitev tega Statuta s pokrajinami.

Spremembe Statuta Gasilske zveze Slovenije z dne 17. 12. 2011 vsebujejo naslednjo prehodno in končno določbo:

46. člen

Prehodna določba

Na 16. Kongresu GZS se izvoli le 6 članov Arbitraže, od katerih je eden njen predsednik.

47. člen

Končna določba

Spremembe Statuta so sprejete, ko jih sprejme Plenum GZS in jih pristojni organ vpiše v register društev. Veljati začnejo petnajsti dan po objavi v glasilu Gasilec. Določbe Statuta GZS, ki se nanašajo na način upravljanja GZS, se začnejo uporabljati za volitve organov upravljanja GZS v kongresnem letu 2013. Do začetka uporabe določb Statuta GZS, ki se nanašajo na način upravljanja GZS, se uporabljajo določbe Statuta GZS, sprejetega dne 15. 12. 2007.

Predsednik GZS:
Anton Koren

(lastnoročni podpis)